

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget går ud på at lovfæste, at personer med vidtgående fysisk og psykisk handicap har et krav på at få dækket også de udgifter til forsørgelsen i eget hjem, som skyldes praktisk og personlig bistand, og samtidig at de skal dækkes efter satser og med mulighed for tilsvarende arbejdsvilkår, som gælder for ansatte i kommunen. Denne ordning – den såkaldte »Århus-ordning« – er efterhånden ved at blive praktiseret i en række kommuner, men endnu gælder det kun et mindretal af kommunerne, og konsekvensen heraf er ikke blot en større institutionsanbringelse af personer med handicap end nødvendigt, men også at en person med et vidtgående fysisk eller psykisk handicap berøves en del af sin frihed, fordi han eller hun ikke kan flytte til en hvilken som helst kommune, som andre mennesker kan.

Lovforslaget har derfor flere formål på én og samme tid: at forbedre mulighederne for, at personer med vidtgående fysiske og psykiske handicap kan forblive længst muligt i eget hjem, at lempe det stavnsbånd, som gælder personer med handicap, at øge fleksibiliteten i den praktiske eller personlige hjælp, der kan ydes i eget hjem, samt at forbedre serviceniveauet.

Bemærkninger til lovforslagets bestemmelser

Forslaget om at ændre bistanndslovens § 48, stk. 3, går ud på, at præcisere, at en person med vidtgående fysisk eller psykisk handicap har ret til at få dækket sine merudgifter vedrørende forsørgelsen, også når disse udgifter går til varetagelse af personlig eller praktisk bistand i fornødent omfang. Der tænkes her på »Århus-ordningen«, som efterhånden er indført i flere kommuner, men problemet er, at den nuværende formulering i § 48, stk. 3, kan opfattes som – og bliver opfattet som – kommunens ret til at dække udgifter til bistand ved en kontant udbetaling og ikke som personens ret til at få disse udgifter dækket.

Det er særdeles problematisk, at en ordning af denne karakter kun anvendes i enkelte af landets

kommuner, fordi personer med handicap hermed ikke kan flytte til en hvilken som helst kommune, og fordi de kommuner som anvender »Århus-ordningen« belastes uforholdsmæssigt hårdt økonomisk.

Der findes mange – især unge – personer med et vidtgående fysisk eller psykisk handicap, som kun kan klare sig uden for institution, hvis de får mulighed for at bruge »Århus-ordningen«. Den traditionelle hjemmehjælpsordning er ikke tilstrækkelig fleksibel og opfylder ikke det personlige og sociale behov, som også skal opfyldes gennem den individuelle hjælp. Derfor flytter de typisk til de kommuner, som praktiserer denne ordning, og dette belaster naturligvis disse kommuner økonomisk. Konsekvensen er, at der opstår uværdige slagsmål mellem kommunerne om, hvem der skal betale disse beløb, der ofte kan være temmelig store, fordi personer med vidtgående handicap kan have behov for op til – og undtagelsesvis mere end – 24 timers hjælp pr. døgn.

Men ingen kan være sikker på, at personen med det fysiske eller psykiske handicap faktisk foretrækker at bo i netop den kommune, som han eller hun vælger. Årsagen kan være, at den foretrukne kommune ikke kan tilbyde den fornødne hjælperordning. Der indføres derfor et stavnsbånd for personer med handicap.

Stavnsbåndet forstærkes af, at de på grund af hjælperordningen attraktive komuner svarer igen med at kræve forhåndsgodkendelse for at dække disse udgifter efter bistanndslovens § 48, stk. 3. Enkelte kommuner har endog krævet, at ansøgeren skal medbringe et refusionstilsagn, hvilket er det samme som at nægte den pågældende bopæl i kommunen, for hvorfor skulle den kommune, som ikke vil anvende »Århus-ordningen«, udstede et refusionstilsagn, som påfører kommunen præcis den samme udgift, som hvis den selv anvendte ordningen?

Forslaget indebærer, at det ikke skal forhåndsgodkendes, om en person med et vidtgående fysisk eller psykisk handicap kan få hjælp til merudgifter til personlig bistand, men at udmålingen skal ske